

Handläggare
Frida Plym Forshell
Frida.Plym-Forshell@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Strukturprogram för Huddinge kommuns gymnasieverksamhet

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden godkänner ”Strukturprogram för Huddinge kommuns gymnasieverksamhet” i enlighet med bilaga 1 till gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 juli 2022.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har givit gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att beskriva Sjödalsgymnasiets framtida lokalbehov på kort och lång sikt (KS-2019/504).

För att genomföra uppdraget har gymnasie- och arbetsförvaltningen i samarbete med kommunstyrelsens förvaltning i ett första led tagit fram ett förslag till strukturprogram för Huddinges gymnasieverksamhet. Strukturprogrammet ger en riktning för att planera och organisera Huddinge kommuns utbud av kommunal gymnasieverksamhet och verksamhetslokaler för den samma. Genom programmet identifieras faktorer som skapar förutsättningar för långsiktigt kvalitativ och attraktiv gymnasieverksamhet i ändamålsenliga, attraktiva och hållbara lokaler.

I programmet beskrivs bland annat bakgrund och efterfrågan i nuvarande verksamhet. Vidare föreslås prioriteringar för utveckling av kommunens framtida utbildningsmiljöer. Programmet innehåller också ett resonemang om volymer och geografisk spridning.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen ser att genomförande av programmet kräver en genomgripande förändring av organisation och kultur, som påskyndas av byggnationen av det nya kommunhuset. Förvaltningen menar dock att denna förändring är nödvändig för att bedriva en hållbar verksamhet över tid, och rekommenderar nämnden att godkänna programmet.

Arbete i enlighet med det föreslagna strukturprogrammet medför ökade möjligheter att nå kommunens hållbarhetsmål i alla tre dimensioner.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 1-5

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Den 4 oktober 2021 fastställde kommunfullmäktige lokalisering av Huddinges nya kommunhus till fastigheten Paradisbacken 33, som i dagsläget inrymmer flera verksamheter bland annat Sjödalsgymnasiet. I samband med beslutet fick gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att beskriva Sjödalsgymnasiets framtida lokalbehov på kort och lång sikt (KS-2019/504, GAN-2021/1054).

Kommunens gymnasieverksamhet är att betrakta som en koncern, med för närvarande fem olika skolenheter. För att kunna utreda och beskriva lokalbehovet för en enskild skola krävs först en helhetsbild, där koncernövergripande förutsättningar och faktorer beskrivs. En sådan helhetsbild kan lämpligen realiseras i form av ett strukturprogram.

Syftet med ett strukturprogram är att förtydliga Huddinge kommuns viljeinriktning inom ett visst verksamhetsområde gällande den fysiska planeringen av verksamhetslokaler. Programmet ska operationalisera politiska och strategiska ställningstaganden på en övergripande geografisk nivå och utgöra en plattform för dialog inom kommunkoncernen. Ett strukturprogram är en vägledning till hur kommunen vill planera och organisera sitt bestånd av verksamhetslokaler och utbud inom ett visst verksamhetsområde.

Strukturprogrammet för gymnasieverksamheten

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning har tillsammans tagit fram ett förslag till strukturprogram för Huddinge kommuns gymnasieverksamhet.

Syftet med programmet är att ge en riktning för att planera och organisera Huddinge kommuns utbud av kommunal gymnasieverksamhet och verksamhetslokaler för den samma. Genom programmet identifieras faktorer som skapar förutsättningar för långsiktigt kvalitativ och attraktiv gymnasieverksamhet i ändamålsenliga, attraktiva och hållbara lokaler. Kommunens ambition är att ta ett större ansvar för det totala antalet gymnasieplatser i regionen och samtidigt minska sitt eget beroende av andra aktörer. Detta uppnås genom att så många elever väljer att gå på gymnasiet i Huddinge att nettoflödet av elever till kommunen blir neutralt eller positivt. Målet är att erbjuda den bästa utbildningen för de ungdomar som väljer någon av Huddinges gymnasieskolor.

Strukturprogrammet anger vad som ska adresseras, men slår inte fast konkreta lösningar. Dessa kommer bland annat att beskrivas i en handlingsplan samt ett lokalprogram för Sjödalsgymnasiet, vilka tas fram av förvaltningen under hösten 2022. I programmet beskrivs bland annat bakgrund och efterfrågan, lokaler och kapacitetsutnyttjande samt prioriteringar för utveckling av kommunens framtida utbildningsmiljöer och för att nå den högt ställda ambitionen. Programmet innehåller också ett resonemang om volymer och geografisk spridning.

Bakgrund, efterfrågan och lokaler

Gymnasiemarknaden i Stockholm präglas av hög rörlighet och stark konkurrens. För huvudmän innebär detta att hög kvalitet och gott rykte är avgörande för stabila förutsättningar över tid. De huvudmän och skolor som har god efterfrågan kan bygga för framtiden, de som saknar detsamma hamnar lätt i en situation där vikande underlag leder till en vardag där återkommande nedskärningar och omorganisationer måste prioriteras snarare än utveckling av verksamheten. I Huddinge har efterfrågan på kommunala gymnasieplatser minskat i många år, vilket leder till ett ökat nettoutflöde av elever till gymnasieskolor i andra kommuner eller till friskolor. Det är en stor utmaning att balansera ekonomin och höga lokalkostnader på grund av lågt kapacitetsutnyttjande i skollokalerna minskar utrymmet för utveckling av kvalitet och attraktivitet, vilket behövs för att vända trenden.

Prioriteringar

Tre prioriterade fokusområden med koppling till hållbarhetsmålen har identifierats: *Attraktivitet och kvalitet, Kostnadseffektiv användning av lokaler och Konkurrenskraftiga skolor i en gemensam gymnasiekoncern*. Genom prioriteringarna beskrivs hur kvalitet och attraktivitet i skolverksamhet har ett ömsesidigt beroende och är de viktigaste parametrarna att höja för en hållbarare gymnasieverksamhet. Vidare beskrivs hur kommunens gymnasielokaler i dagsläget är en outnyttjad konkurrensfördel men att ett större koncernsamarbete och helhetssyn krävs för att utnyttja potentialen i befintlig verksamhet. Prioriteringarna är vägledande för det framtida arbetet med att utveckla utbildningsmiljöerna i Huddinges kommunala gymnasieskolor.

Volymer och geografisk spridning

Ambitionen att minska beroendet av regionen och gå mot ett neutralt eller positivt nettoflöde kommer att kräva en ökning av antalet elevplatser över tid. I dagsläget finns en koncentration av platser i centrala Huddinge, och tillgången lokalt är för närvarande större än efterfrågan. En större geografisk spridning av platser i kommunen är önskvärd.

Förvaltningens synpunkter

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på att det föreslagna strukturprogrammet pekar ut en tydlig riktning och en hög ambitionsnivå för gymnasieverksamheten. Programmet visar att Huddinges kommunala gymnasieverksamhet har stor potential och är möjlig att utveckla i en riktning bort från de ständiga behov av kostnadseffektiviseringar som följer av svag efterfrågan i relation till tillgängliga platser och lokalyta.

För att lyckas med en sådant trendbrott krävs dock att förvaltningen ändrar såväl organisation som arbetssätt, i linje med det koncern- och helhetsperspektiv som förutsätts. Utgångsläget är utmanande, då skolorganisationen är sliten efter ett par års pandemi och inflationen driver upp kostnader samtidigt som underskott från tidigare år ska kompenseras med överskott. Kommunhusprojektets tidplan med

påföljande krav på snabba beslut rörande Sjödalsgymnasiet medför dessutom att den organisatoriska och mentala omställningen till att agera som en koncern behöver genomföras under väldigt kort tid.

Att fortsätta med nuvarande mer decentraliserade modell där vikande efterfrågan och underutnyttjade lokaler medför krav på ständiga anpassningar av organisationen är dock inte ett önskvärt alternativ. Risken är överhängande att den negativa trenden förstärks av andra utmaningar, till exempel med kompetensförsörjning, på grund av verksamhetens bristande attraktivitet för såväl elever som personal. Det kommer på sikt att vara omöjligt att nå kommunens mål för gymnasieverksamheten utan kraftiga nedskärningar av antalet platser och ett mycket större beroende av regionen. Förvaltningen ser därför att den omställning som förutsätts för att uppfylla strukturprogrammet är nödvändig och rekommenderar nämnden att godkänna förslaget.

Hållbarhet

Strukturprogrammet har tydlig koppling till kommunens mål om hållbarhet i de tre dimensionerna. Lyckad skolgång som grund för framtida etablering på arbetsmarknaden är ett av kommunens utpekade mål för social hållbarhet. En kvalitativ, attraktiv och tillgänglig gymnasieverksamhet i hemkommunen förbättrar möjligheterna för alla huddingeelever. Vidare bygger programmet på en större flexibilitet och ett bättre resursutnyttjande i syfte att skapa långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar. Slutligen medför ett mer effektivt lokalutnyttjande miljömässiga fördelar, bland annat rörande energiförbrukning.

Konsekvenser för barn

Ambitionen och riktningen som slås fast i föreliggande strukturprogram leder till en mer stabil, långsiktigt hållbar och därmed tillgänglig gymnasieverksamhet i kommunen. Detta får positiva konsekvenser för de ungdomar som väljer att genomföra sina gymnasiestudier i Huddinge.

Den omställning som krävs rörande Sjödalsgymnasiet med anledning av kommunhusprojektet kommer att ha konsekvenser för de ungdomar som studerar på skolan under omställningsperioden. En fördjupad barnkonsekvensanalys kommer därför att genomföras i samband med framtagning av lokalprogram för Sjödalsgymnasiet under hösten 2022.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Utveckling av kommunens gymnasieverksamhet i linje med föreslaget strukturprogram kommer att leda till förbättrade ekonomiska förutsättningar på kort och lång sikt. Genom effektivare lokalutnyttjande frigörs medel som kan återinvesteras i kvalitet och attraktivitet, vilket lägger grunden för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Förslaget till beslut har inga juridiska konsekvenser.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Patrick Vestberg
Verksamhetschef gymnasium och
vuxenutbildning

Bilagor

Bilaga 1. Strukturprogram för Huddinge kommuns gymnasieverksamhet

Bilaga 1.1. Bilaga 1 till strukturprogram för Huddinge kommuns
gymnasieverksamhet: *Fördjupning - bakgrund och nuläge för den
kommunala verksamheten*

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens förvaltning, kommunsekreterare